Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provvi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tmien Awla)

8 ta’ Ottubru 2020 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – E?enzjonijiet – Artikolu 132(1)(g) – Provvista ta’ servizzi marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali – Redazzjoni ta’ rapporti ta’ evalwazzjoni dwar l-istat ta’ dipendenza – Persuna taxxabbli kkummissjonata mis-servizz mediku tal-assigurazzjoni g?al dipendenza – Organi rrikonoxxuti b?ala li g?andhom natura so?jali”

Fil-Kaw?a C?657/19,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi, il-?ermanja), permezz ta’ de?i?joni tal-10 ta’ April 2019, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl-4 ta’ Settembru 2019, fil-pro?edura

Finanzamt D

vs

E,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tmien Awla),

komposta minn A. Prechal (Relatur), President tat-Tielet Awla li qieg?da ta?ixxi b?ala President tat-Tmien Awla, F. Biltgen u L. S. Rossi, Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Szpunar,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?all-Finanzamt D, minn P. Kröger, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern ?ermani?, minn J. Möller u S. Eisenberg, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Mantl u L. Lozano Palacios, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema’ l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata’ ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta’ Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-

valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-?U 2007, L 335, p. 60, iktar ’il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ tilwima bejn il-Finanzamt D (iktar ’il quddiem l-“Awtorità Fiskali”) u E dwar l-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) fir-rigward tal-provvista ta’ servizzi mwettqa minn din tal-a??ar, li jikkonsistu fir-redazzjoni, b?ala subappaltatur tas-servizz mediku ta’ skema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza, ta’ rapporti ta’ evalwazzjoni dwar id-dipendenza tal-persuni assigurati minn din l-iskema.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 131 tad-Direttiva dwar il-VAT, li jinsab fil-Kapitolu 1, intitolat “Disposizzjonijiet ?enerali”, tat-Titolu IX tag?ha, jipprovdi:

“L-e?enzjonijiet ipprovduti fil-Kapitoli 2 sa 9 g?andhom japplikaw ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?rajn tal-Komunità skond kondizzjonijiet li l-Istati Membri g?andhom jistabilixxu g?all-finijiet li ji?guraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta’ dawk l-e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta’ kawlunkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli.”

4 Il-Kapitolu 2 tat-Titolu IX tad-Direttiva dwar il-VAT huwa intitolat “E?enzjonijet g?al ?ertu attivitajiet fl?interess pubbliku”. Dan il-kapitolu jinkludi l-Artikoli 132 sa 134 ta’ din id-direttiva.

5 Skont l-Artikolu 132(1) tal-imsemmija direttiva:

“L-Istati Membri g?andhom je?entaw it-transazzjonijet li ?ejjin:

[…]

(?) il-provvediment tal-kura medika fl-e?er?izzju tal-professjonijet medi?i u paramedi?i kif definiti mill-Istat Membru kon?ernat;

[…]

(g) il-provvista ta’ servizzi u ta’ merkanzija marbuta mill-qrib ma’ l-assistenza u x-xog?ol tas-sigurtà so?jali, inklu?i dawk provduti mid-djar ta’ l-anzjani, minn korpi regolati mid-dritt pubbliku jew minn korpi o?rajn rikonoxxuti mill-Istat Membru kon?ernat b?ala ddedikati g?all-benessere so?jali;

[...]”

6 L-Artikolu 134 tad-Direttiva dwar il-VAT jipprovdi:

“Il-provvista ta’ merkanzija jew servizzi m’g?andhiex ting?ata e?enzjoni, kif previst fil-punti (b), (g), (h), (i), (l), (m) u (n) ta’ l-Artikolu 132(1), fil-ka?ijiet li ?ejjin:

(a) fejn il-provvista m’hijiex essenzjali g?at-transazzjonijiet e?enti;

[...]”

Id-dritt ?ermani?

7 Il-punt 1 tal-Artikolu 1(1) tal-Umsatzsteuergesetz (il-Li?i dwar it-Taxxa fuq id-D?ul mill-Bejg?), fil-ver?joni applikabbli g?at-tilwima fil-kaw?a prin?ipali (BGB1. I 2008, p. 2794) (iktar ’il quddiem l-“UStG”), jipprovdi li huma su??etti g?all-VAT il-kunsinna u provvisti o?ra ta’ servizzi

mwettqa bi ?las fit-territorju nazzjonali minn imprenditur fil-kuntest tal-impri?a tieg?u.

8 Skont l-Artikolu 4 tal-UStG, minn fost it-tran?azzjonijiet imsemmija fil-punt 1 tal-Artikolu 1(1) ta’ din il-li?i, huma e?entati:

“[...]

14. (a) il-provvista ta’ kura personali mwettqa fil-kuntest tal-e?er?izzju tal-professjoni ta’ tabib, ta’ dentist, ta’ prattikant fil-qasam tas-sa??a (Heilpraktiker), ta’ fi?joterapista, ta’ majjistra, jew ta’ kwalunkwe attività professjonali medika jew paramedika analoga. [...]

(b) il-kura fl-isptarijiet u l-kura medika, inklu?i d-dijanjostika, l-e?amijiet medi?i, il-prevenzjoni, ir-riabilitazzjoni, l-g?ajnuna waqt it-twelid u s-servizzi ta’ ospizju kif ukoll it-tran?azzjonijiet li huma marbuta mill-qrib mag?hom, ipprovduti mill-organi rregolati mid-dritt pubbliku. [...]

15. is-servizzi li l-organi legali tas-sigurtà so?jali [...]

(a) jipprovdu lil xulxin,

(b) jipprovdu lill-persuni assigurati [...]

15a. Is-servizzi li s-servizzi medi?i tal-assigurazzjoni g?all-mard (Artikolu 278 tal-Kapitolu V tas-Sozialgesetzbuch [il-Kodi?i So?jali]) [...] jipprovdu lil xulxin jew lill-organi legali bis-sa??a tal-li?i [...]

16. Il-provvista ta’ servizzi marbuta mill-qrib mal-operat ta’ stabbilimenti li jag?tu assistenza jew kura lil persuni li je?tie?u g?ajnuna fi?ika, mentali jew psikolo?ika pprovduti minn

[...]

(k) [b’effett mill-1 ta’ Lulju 2013: (1)] stabbilimenti li l-ispejje? ta’ assistenza jew ta’ kura tag?hom ikunu, matul is-sena ?ivili pre?edenti, ?ew totalment jew fil-parti l-kbira tag?hom koperti, f’mill-inqas 40 % tal-ka?ijiet [25 % b’effett mill-1 ta’ Lulju 2013], mill-organi?mi legali ta’ assigurazzjoni so?jali jew ta’ g?ajnuna so?jali [...].”

9 L-Artikolu 18 tal-Kapitolu XI tal-Kodi?i So?jali, fil-ver?joni applikabbli g?at-tilwima fil-kaw?a prin?ipali (BGB1. I 2012, p. 2246) (iktar ’il quddiem is-“SGB XI”), jipprevedi:

“1. L-iskemi ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza g?andhom iqabbdu lis-servizz mediku tal-assigurazzjoni g?all-mard jew lil esperti indipendenti o?ra sabiex jivverifikaw jekk il-kundizzjonijiet ta’ dipendenza humiex issodisfatti u sabiex jevalwaw il-portata ta’ din id-dipendenza. Fil-kuntest ta’ dawn l-e?amijiet, is-servizz mediku jew l-esperti kkummissjonati mill-iskema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza g?andhom jiddeterminaw, permezz ta’ e?ami tal-applikant, id-diffikultajiet li dan jiltaqa’ mag?hom fit-twettiq tal-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 14(4) kif ukoll in-natura, il-portata u t-tul probabbli tal-?tie?a ta’ assistenza, u g?andhom jistabbilixxu l-e?istenza ta’ limitazzjoni serja tal-kapa?ità li l-applikant jissodisfa l-?ti?ijiet tal-?ajja ta’ kuljum [...]. Barra minn hekk, g?andhom ji?u stabbiliti wkoll, jekk ikun il-ka?, il-mi?uri li huma adegwati, ne?essarji u ra?onevoli sabiex ti?i eliminata, imnaqqsa jew evitata aggravazzjoni tad-dipendenza, inklu?i s-servizzi ta’ riedukazzjoni u ta’ riabilitazzjoni medi?i; f’dan ir-rigward, il-persuni assigurati g?andhom ikunu intitolati g?al servizzi ta’ riedukazzjoni u ta’ riabilitazzjoni medi?i ming?and l-istituzzjoni kompetenti [...]

[...]

7. Il-missjonijiet tas-servizz mediku g?andhom ji?u e?er?itati minn tobba, b'kollaborazzjoni mill-qrib mal-membri tal-persunal li jipprovdu l-kura u ta' professjonisti kompetenti o?ra. [...]"

10 L-Artikolu 53a tas-SGB XI jipprevedi li:

"L-iSpitzenverband Bund der Pflegekassen (il-Konfederazzjoni tal-Iskemi ta' Assigurazzjoni g?al Dipendenza) g?andha tistabbilixxi linji gwida fil-qasam tal-assigurazzjoni so?jali g?al dipendenza dwar

1. il-kooperazzjoni tal-iskemi ta' assigurazzjoni g?al dipendenza mas-servizzi medi?i;

2. l-implimentazzjoni u l-garanzija ta' evalwazzjoni unika;

3. ir-rapporti u l-istatistika li g?andhom jing?ataw mis-servizzi medi?i;

4. l-assigurazzjoni tal-kwalità tal-evalwazzjoni u tal-pariri mog?tija [...];

5. il-prin?ipji tat-ta?ri? komplementari u kontinwu.

Il-linji gwida huma su??etti g?all-approvazzjoni tal-Ministeru Federali g?as-Sa??a. Huma jorbtu lis-servizzi medi?i."

11 It-Taqsima B1 tar-Richtlinien des Spitzenverbandes Bund der Pflegekassen (GKV-Spitzenverband) zur Begutachtung von Pflegebedürftigkeit (Begutachtungsrichtlinien – BRi) (il-Linji Gwida tal-Konfederazzjoni tal-Iskemi ta' Assigurazzjoni g?al Dipendenza (Konfederazzjoni tal-Assigurazzjoni g?all-Mard Legali) dwar l-Evalwazzjoni tad-Dipendenza (Direttivi dwar l-Evalwazzjoni)), fil-ver?joni tag?hom tat-8 ta' ?unju 2009, tipprevedi, b'mod partikolari, li "l-evalwazzjonijiet g?andhom jitwettqu minn esperti m?arr?a u kkwalifikati", li jinkludu "it-tobba, l-infermiera u professjonisti o?ra li jkunu g?ad-dispo?izzjoni tas-servizz mediku sabiex jaffronta l-volum ta' xog?ol kurrenti". Din it-Taqsima B1 tipprovdi li, "[s]abiex jaffronta perijodi ta' xog?ol intensiv u sabiex jindirizza kwistjonijiet tekni?i spe?ifi?i, is-servizz mediku jista' jitlob l-g?ajnuna ta' tobba, ta' infermiera jew ta' professjonisti kompetenti o?ra, li jintervjenu b?ala membri tal-persunal estern". Skont l-imsemmija taqsima, "[m]eta, b'mod e??ezzjonali, tintalab l-g?ajnuna ta' tobba li ja?dmu fis-settur privat, ta' infermiera ta' servizzi ta' g?ajnuna fid-dar, ta' impri?i li jipprovdu kura bi skop ta' lukru, kif ukoll ta' persuni li je?er?itaw attività b?ala persuni li ja?dmu g?al rashom fil-qasam tal-kura, g?andu ji?i ?gurat li ma jkunx hemm kunflitti ta' interessi".

12 Il-punt 2 tar-rekwi?iti dwar il-kwalifiki tal-esperti, kif stabbiliti fir-Richtlinien des GKV?Spitzenverbands zur Zusammenarbeit der Pflegekassen mit anderen unabhängigen Gutachtern (Unabhängige Gutachter-Richtlinien – UGu?RiLi) (il-Linji Gwida tal-Konfederazzjoni tal-Iskemi ta' Assigurazzjoni g?al Dipendenza dwar il-Kollaborazzjoni tal-Iskemi ta' Assigurazzjoni g?al Dipendenza ma' Esperti Indipendenti o?ra (Direttivi dwar l-Esperti Indipendenti), fil-ver?joni tag?hom tas-6 ta' Mejju 2013, jistabbilixxi b'mod partikolari l-"kundizzjonijiet professjonali" li huma "me?tie?a g?all-e?er?izzju tal-professjoni ta' espert, fis-sens tad-Direttivi dwar il-Pro?edura g?all-Konstatazzjoni tad-Dipendenza kif ukoll dwar id-Determinazzjoni tal-Kontenut tal-Istrument ta' Evalwazzjoni ta?t [is-SGB XI] (Direttivi ta' Evalwazzjoni-BRi)". Skont l-imsemmi punt 2, dawn il-kundizzjonijiet huma ssodisfatti mit-tobba approvati, konformement mar-rekwi?iti stabbiliti fl-istess punt.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

13 Il-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali hija infermiera gradwata, li bbenefikat minn ta?ri? mediku ba?iku u minn ta?ri? akkademiku fil-qasam tax-xjenzi tal-infermiera, kif ukoll minn ta?ri?

komplementari fil-?estjoni tal-kwalità fil-qasam tad-dipendenza. L-attivitajiet professjonali tag?ha jinkludu wkoll il-provvista taxxabbli ta’ tag?lim dwar il-kura marbuta mad-dipendenza.

14 Matul is-snin 2012 sa 2014, il-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali stabbilixxiet, f’isem il-Medizinischer Dienst der Krankenversicherung Niedersachsen (is-Servizz Mediku tal-Assigurazzjoni g?all-Mard ta’ Niedersachsen, il-?ermanja) (iktar ’il quddiem il-“MDK”) rapporti ta’ evalwazzjoni tad-dipendenza ta’ ?erti pazjenti sabiex ti?i ddeterminata l-portata tad-drittijiet tag?hom g?as-servizzi ta’ kura m?allsa mill-iskema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza. Matul dan il-perijodu, il-MDK kien jibag?tilha rendikont mensili tas-servizzi pprovduti, ming?ajr indikazzjoni tal-VAT. Il-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali ddikjarat dawn is-servizzi b?ala e?entati mill-VAT.

15 Wara li twettqet verifika, l-Awtorità Fiskali qieset li l-attività ta’ evalwazzjoni tad-dipendenza la kienet e?entata mid-dritt nazzjonali u lanqas mid-dritt tal-Unjoni. G?aldaqstant, permezz ta’ de?i?jonijiet tat-3 ta’ Frar 2015, hija ?iedet id-d?ul mill-bejg? iddikjarat mill-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali bl-ammonti netti ffatturati lill-MDK u ffissat il-VAT dovuta minn din tal-a??ar g?as-snin 2012 u 2013, kif ukoll il-?lasijiet bil-quddiem tal-VAT g?all-ewwel tliet trimestri tas-sena 2014.

16 Il-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali kkontestat dawn id-de?i?jonijiet permezz ta’ rikors quddiem il-qorti kompetenti fl-ewwel istanza, li laqg?et, essenzjalment, dan ir-rikors. Filwaqt li bba?at ru?ha fuq l-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT, l-imsemmija qorti qieset li r-redazzjoni ta’ rapporti ta’ perizja fil-qasam tas-sa??a kienet e?entata mill-VAT b?ala “provvista marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali”, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni. F’dan il-kuntest, hija rrilevat li, mix-xahar ta’ Novembru 2012, l-iskemi ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza kellhom legalment il-possibbiltà li jag?tu lil esperti indipendenti missjonijiet ta’ evalwazzjoni tal-persuni assigurati, b’tali mod li, peress li kienet ikkummissjonata mill-MDK, il-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali setg?et tinvoka din l-e?enzjoni.

17 L-Awtorità Fiskali ppre?entat rikors g?al revi?joni quddiem il-qorti tar-rinviju, fejn sostniet li d-dispo?izzjonijiet nazzjonali fil-qasam tal-e?enzjoni mill-VAT, li ma jipprevedux e?enzjoni fir-rigward tas-servizzi ta’ evalwazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, huma konformi mad-dritt tal-Unjoni.

18 Il-qorti tar-rinviju tirrileva li, skont id-dritt nazzjonali, il-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali ma tistax tibbenefika minn e?enzjoni mill-VAT fir-rigward tas-servizzi ta’ evalwazzjoni kkon?ernati. Madankollu, din il-qorti ma teskludix li din tal-a??ar tista’ tinvoka direttament l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT fir-rigward tas-servizzi marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali.

19 Skont l-imsemmija qorti, ma huwiex madankollu ?ert li l-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali tista’ tibbenefika minn din l-e?enzjoni. Fil-fatt, sabiex tkun tista’ tibbenefika minnha, huwa me?tie? li jkunu ssodisfatti ?ew? kundizzjonijiet. Minn na?a, fir-rigward tal-kundizzjoni li s-servizzi kkon?ernati g?andhom ikunu indispensabbli g?al u marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali, jista’ jitqies li din il-kundizzjoni hija ssodisfatta peress li servizzi ta’ evalwazzjoni tad-dipendenza, b?al dawk ipprovduti mill-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali, jippermettu lill-iskema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza kkon?ernata tevalwa s-sitwazzjoni ta’ dipendenza tal-persuni assigurati tag?ha, sabiex ji?i ddeterminat id-dritt tag?hom g?al benefi??ji li jaqg?u ta?t l-g?ajnuna so?jali u s-sigurtà so?jali.

20 Madankollu, jibqa’ dubju f’dan ir-rigward sa fejn, skont il-?urisprudenza tal-qorti tar-rinviju, li tag?mel riferiment g?as-sentenza tat-12 ta’ Marzu 2015, “go fair” Zeitarbeit (C?594/13, EU:C:2015:164), il-provvista ta’ servizzi ma hijiex meqjusa li hija marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali meta ma ti?ix ipprovduta direttament lill-persuna dipendenti i?da lil organu li g?alih dawn is-servizzi jkunu ne?essarji g?all-e?ekuzzjoni, favur din il-persuna, tas-servizzi e?entati tieg?u stess.

21 Barra minn hekk, skont il-qorti tar-rinviju, fis-sentenza tal-20 ta’ Novembru 2003, Unterpertinger (C?212/01, EU:C:2003:625), il-Qorti tal-?ustizzja warrbet l-e?istenza ta’ dritt g?al e?enzjoni ta?t l-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT f’sitwazzjoni paragunabbli g?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li kienet ikkaratterizzata mir-redazzjoni ta’ rapport ta’ perizja dwar l-istat tas-sa??a ta’ persuna sabiex ting?ata pensjoni tal-invalidità.

22 Min-na?a l-o?ra, jekk ji?i a??ettat li servizzi ta’ evalwazzjoni tad-dipendenza, b?al dawk ipprovduti mill-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali, jikkostitwixxu provvista ta’ servizzi marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali, tqum il-kwistjoni ta’ jekk il-fornitur ikkon?ernat jistax ji?i kklassifikat b?ala organu rrikonoxxut b?ala li g?andu natura so?jali mill-Istat Membru kkon?ernat, u g?alhekk jissodisfa t-tieni kundizzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT.

23 F’dan ir-rigward, fl-ewwel lok, il-qorti tar-rinviju ma teskludix li tali rikonoxximent jista’ jirri?ulta mill-fatt li l-fornitur ikkon?ernat ipprovda s-servizzi tieg?u b?ala subappaltatur f’isem organu rrikonoxxut mid-dritt nazzjonali, f’dan il-ka? il-MDK, peress li l-kun?ett ta’ organu rrikonoxxut mid-dritt nazzjonali jista’ jinkludi wkoll persuni fi?i?i jew entitajiet privati bi skop ta’ lukru. G?alkemm huma l-Istati Membri li g?andhom jistabbilixxu r-regoli dwar ir-rikonoxximent ta’ tali organi, u g?alkemm, skont il-?urisprudenza tal-qorti tar-rinviju, ir-rikonoxximent b?ala organu li g?andu natura so?jali ma jkoprix subappaltaturi ta’ tali organu, tista’ tkun me?tie?a konklu?joni o?ra g?ar-ra?uni li, min?abba l-e?istenza ta’ linji gwida dwar l-evalwazzjoni tad-dipendenza, l-u?u ta’ terzi mill-MDK g?at-twettiq tal-evalwazzjoni jkun irregolat minn dispo?izzjonijiet.

24 Fit-tieni lok, g?alkemm is-subappalt, fih innifsu, ma huwiex suffi?jenti g?al dan il-g?an, il-qorti tar-rinviju g?andha dubju dwar jekk ir-rikonoxximent b?ala organu li g?andu natura so?jali jistax jirri?ulta mill-fatt li l-organi ta’ sigurtà so?jali jassumu r-responsabbiltà g?all-ispejje? marbuta mas-subappaltatur, fejn dan it-te?id ta’ responsabbiltà jikkostitwixxi, skont id-dritt tal-Unjoni, element rilevanti f’dan ir-rigward. Madankollu, f’dan il-ka?, l-iskema kkon?ernata tie?u responsabbiltà g?al dawn l-ispejje? b’mod indirett u b’rata fissa biss, ji?ifieri permezz tal-MDK, li j?allas lis-subappaltatur. Skont il-?urisprudenza tal-qorti tar-rinviju, finanzjament indirett tal-ispejje? mill-organi ta’ sigurtà so?jali jista’ jkun bi??ejjed, i?da g?ad hemm dubji dwar dan il-punt sa fejn il-le?i?latur ?ermani?, meta ttraspona d-Direttiva dwar il-VAT, u?a parzjalment, f’dan il-kuntest, il-kun?ett ta’ “bi ?las”, kun?ett dan li jista’ je?tie? te?id ta’ responsabbiltà intenzjonat u volontarju tal-ispejje? mill-organi ta’ sigurtà so?jali.

25 Fit-tielet lok, il-qorti tar-rinviju tixtieq tkun taf jekk, f’sitwazzjoni fejn ir-responsabbiltà g?all-ispejje? marbuta mas-subappaltatur tittie?ed indirettament minn organu ta’ sigurtà so?jali, ir-rikonoxximent ta’ dan is-subappaltatur b?ala organu li g?andu natura so?jali jistax ikun su??ett g?all-konklu?joni effettiva ta’ kuntratt ma’ organu ta’ g?ajnuna so?jali jew ta’ sigurtà so?jali, jew jekk huwiex bi??ejjed, g?al dan il-g?an, li kuntratt ikun jista’ ji?i konklu? konformement mad-dritt nazzjonali. F’dan ir-rigward, hija tirrileva li, sa mit-30 ta’ Ottubru 2012, dan id-dritt jipprevedi l-possibbiltà, g?all-iskemi ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza, li jitqabbdu esperti indipendenti sabiex jevalwaw, minflok il-MDK, id-dipendenza tal-persuni assigurati. Dawn l-esperti indipendenti g?andhom jissodisfaw rekwi?iti ta’ kwalifiki ffissati b’mod iddettaljat fil-linji gwida adottati minn dawn l-iskemi. Jista’ jitqies li, f’din is-sitwazzjoni, je?isti kuntratt, sa fejn id-dritt tal-Unjoni jawtorizzah.

26 F’dawn i?-?irkustanzi, il-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi, il-?ermanja) idde?idiet li tissospendi l-pro?edura quddiemha u li tag?mel id-domandi preliminari segwenti lill-Qorti tal-?ustizzja:

“1. F’?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?a prin?ipali, fejn persuna taxxabbli tistabbilixxi, fuq talba tal-[MDK], rapporti ta’ evalwazzjoni dwar id-dipendenza ta’ ?erti pazjenti, l-attività e?er?itata taqa’ fil-

kamp ta’ applikazzjoni tal-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva [dwar il-VAT]?

2. Fil-ka? li ting?ata risposta fl-affermattiv g?all-ewwel domanda:

(a) G?all-finijiet tar-rikonoxximent ta’ impri?a b?ala organu ta’ natura so?jali fis-sens tal-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva [dwar il-VAT], huwa bi??ejjed li din l-impri?a tipprovdi, b?ala subappaltatur, servizzi fuq talba ta’ entità li, ta?t id-dritt nazzjonali, tibbenefika minn rikonoxximent b?ala organu ta’ natura so?jali fis-sens tal-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva [dwar il-VAT]?

(b) Fil-ka? li ting?ata risposta negattiva g?all-punt (a) tat-tieni domanda: f’?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?a prin?ipali, il-fatt li l-ispejje? ta’ stabbiliment irrikonoxxut fis-sens tal-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva [dwar il-VAT] ji?u koperti b’rata fissa mill-fondi g?all-mard u mill-assigurazzjoni g?ad-dipendenza huwa bi??ejjed sabiex subappaltatur ta’ dan l-organu jitqies huwa stess li huwa organu rrikonoxxut?

(c) Fil-ka? li ting?ata risposta negattiva g?all-punti (a) u (b) tat-tieni domanda: l-Istat Membru jista’ jissu??etta r-rikonoxximent b?ala organu ta’ natura so?jali g?all-kundizzjoni li l-persuna taxxabbli tkun effettivament ikkonkludiet kuntratt ma’ istituzzjoni tas-sigurtà so?jali jew tal-g?ajnuna so?jali, jew huwa bi??ejjed, g?all-finijiet ta’ tali rikonoxximent, li jista’ ji?i konklu? kuntratt ta?t id-dritt nazzjonali?”

Fuq id-domandi preliminari

27 Permezz tad-domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju qieg?da essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li:

– ir-redazzjoni ta’ rapporti ta’ evalwazzjoni tad-dipendenza minn espert indipendenti, f’isem is-servizz mediku ta’ skema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza, li jintu?aw minn din tal-a??ar sabiex tevalwa l-portata tad-drittijiet g?all-benefi??ji ta’ g?ajnuna so?jali u ta’ sigurtà so?jali li jistg?u jibbenefikaw minnhom il-persuni assigurati tag?ha, tikkostitwixxi provvista ta’ servizzi marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali;

– din id-dispo?izzjoni tipprekludi li dan l-espert ji?i m?a??ad mir-rikonoxximent b?ala organu li g?andu natura so?jali minkejja li, l-ewwel, huwa jipprovdi s-servizzi tieg?u marbuta mar-redazzjoni ta’ rapporti ta’ evalwazzjoni tad-dipendenza, fil-kwalità ta’ subappaltatur, fuq talba tal-imsemmi servizz mediku, li kien is-su??ett ta’ tali rikonoxximent, it-tieni, l-ispejje? tar-redazzjoni ta’ dawn ir-rapporti jit?allsu, b’mod indirett u b’rata fissa, mill-iskema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza kkon?ernata u, it-tielet, l-imsemmi espert g?andu l-possibbiltà, skont id-dritt nazzjonali, li jikkonkludi, direttament ma’ din l-iskema, kuntratt dwar ir-redazzjoni tal-imsemmija rapporti sabiex jibbenefika minn dan ir-rikonoxximent, i?da ma u?ax din il-possibbiltà.

28 Minn ?urisprudenza stabbilita jirri?ulta li t-termini u?ati sabiex ji?u identifikati l-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 132 tad-Direttiva dwar il-VAT g?andhom ji?u interpretati b’mod strett. Madankollu, l-interpretazzjoni ta’ dawn it-termini g?andha tkun konformi mal-g?anijiet imfittxija mill-imsemmija e?enzjonijiet u g?andha tosserva r-rekwi?iti tal-prin?ipju ta’ newtralità fiskali inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT. B’hekk, din ir-regola ta’ interpretazzjoni stretta ma tfissirx li t-termini u?ati sabiex ji?u ddefiniti l-e?enzjonijiet previsti fl-imsemmi Artikolu 132 g?andhom ji?u interpretati b’mod li j?a??du lil dawn l-e?enzjonijiet mill-effetti tag?hom (sentenza tal-15 ta’ Novembru 2012, Zimmermann, C?174/11, EU:C:2012:716, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata).

29 Fir-rigward tal-g?an imfittex mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT, din hija inti?a, billi ti?gura trattament iktar favorevoli, fil-qasam tal-VAT, g?al ?erti provvisti ta’

servizzi ta’ interess ?enerali mwettqa fis-settur so?jali, li tnaqqas l-ispi?a ta’ dawn is-servizzi u li b’hekk tag?mel lil dawn tal-a??ar iktar a??essibbli g?all-individwi li jistg?u jibbenefikaw minnhom (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal-21 ta’ Jannar 2016, Les Jardins de Jouvence, C?335/14, EU:C:2016:36, punt 41).

30 Kif jirri?ulta mill-formulazzjoni ta’ din id-dispo?izzjoni, l-e?enzjoni prevista minnha tapplika g?all-provvista ta’ servizzi u g?all-kunsinna ta’ merkanzija li jkunu, minn na?a, “marbuta mill-qrib ma’ l-assistenza u x-xog?ol tas-sigurtà so?jali” u, min-na?a l-o?ra, li jkunu mwettqa “minn korpi regolati mid-dritt pubbliku jew minn korpi o?rajn rikonoxxuti mill-Istat Membru kon?ernat b?ala ddedikati g?all-benessere so?jali” (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta’ Novembru 2012, Zimmermann, C?174/11, EU:C:2012:716, punt 21).

31 Fir-rigward, fl-ewwel lok, tal-kundizzjoni li l-provvista ta’ servizzi g?andha tkun marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali, din il-kundizzjoni g?andha tinqara fid-dawl tal-Artikolu 134(a) tad-Direttiva dwar il-VAT li je?i?i, fi kwalunkwe ka?, li l-kunsinna ta’ merkanzija jew il-provvista ta’ servizzi kkon?ernati g?andhom ikunu indispensabbli g?at-twettiq tat-tran?azzjonijiet li jaqg?u ta?t l-g?ajnuna so?jali u s-sigurtà so?jali (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta’ Frar 2006, Stichting Kinderopvang Enschede, C?415/04, EU:C:2006:95, punti 24 u 25).

32 Issa, fil-kaw?a ine?ami, il-qorti tar-rinviju tirrileva li l-provvista ta’ servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu fir-redazzjoni ta’ rapporti ta’ evalwazzjoni tad-dipendenza, tissodisfa, b?ala prin?ipju, din il-kundizzjoni sa fejn, skont il-konstatazzjonijiet tag?ha, kondivi?i essenzjalment mill-partijiet interessati msemmija fl-Artikolu 23 tal-Istatut tal-Qorti tal-?ustizzja tal-Unjoni Ewropea li ppre?entaw osservazzjonijiet, dawn ir-rapporti, redatti minn espert debitament im?arre?, huma ne?essarji g?at-twettiq tajjeb, mill-iskema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza kkon?ernata, tal-missjonijiet tag?ha fil-qasam tal-g?ajnuna so?jali u tas-sigurtà so?jali, li jinkludu, b’mod partikolari, il-finanzjament tal-kura marbuta mad-dipendenza favur il-persuni assigurati tag?ha.

33 Madankollu, l-imsemmija qorti g?andha dubji dwar il-fatt li mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jista’ jirri?ulta li provvista ta’ servizzi, anki jekk dawn is-servizzi jkunu ne?essarji sabiex ti?i ?gurata l-implimentazzjoni tajba tal-benefi??ji tal-g?ajnuna so?jali u tas-sigurtà so?jali, xorta wa?da ma titqiesx li hija marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali meta dawn is-servizzi ma ji?ux ipprovduti direttament lill-persuna dipendenti i?da lil persuna taxxabbli o?ra, li g?aliha dawn is-servizzi jkunu ne?essarji sabiex tkun tista’ twettaq is-servizzi e?entati tag?ha stess.

34 F’dan ir-rigward, fl-ewwel lok, g?alkemm huwa minnu li, kif jirri?ulta mill-fatt li fl-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT tissemma l-provvista ta’ servizzi pprovduti mid-djar tal-anzjani, l-e?enzjoni prevista f’din id-dispo?izzjoni tkopri, b’mod partikolari, servizzi ta’ g?ajnuna u ta’ kura li jibbenefikaw direttament minnhom il-persuni koperti mill-mi?uri ta’ g?ajnuna so?jali u ta’ sigurtà so?jali kkon?ernati, la l-formulazzjoni tal-imsemmija dispo?izzjoni u lanqas l-g?an tag?ha ma jinkludu indizji fis-sens li hija esklu?a minn din l-e?enzjoni l-provvista ta’ servizzi li, ming?ajr ma ji?u pprovduti direttament lill-imsemmija persuni, xorta wa?da jkunu indispensabbli g?at-twettiq tat-tran?azzjonijiet ta’ g?ajnuna so?jali u ta’ sigurtà so?jali. Dan jista’ jkun il-ka? ta’ provvista ta’ servizzi, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jippermettu lill-entità inkarigata bit-twettiq ta’ dawn it-tran?azzjonijiet tiddetermina jekk il-persuni kkon?ernati humiex intitolati jibbenefikaw mill-benefi??ji ta’ g?ajnuna so?jali u ta’ sigurtà so?jali u tadotta b’mod utli de?i?jonijiet f’dan ir-rigward.

35 Fil-fatt, minn na?a, fid-dawl tal-formulazzjoni tal-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT, din id-dispo?izzjoni ma tistabbilixxi ebda kundizzjoni dwar id-destinatarju tat-tran?azzjonijiet e?entati i?da tag?ti, g?all-kuntrarju, importanza lin-natura intrinsika ta’ dawn it-tran?azzjonijiet kif ukoll lill-kwalità tal-operatur li jipprovdi s-servizzi jew li jikkunsinna l-merkanziji kkon?ernati (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal-21 ta’ Jannar 2016, Les Jardins de Jouvence, C?335/14,

EU:C:2016:36, punt 46).

36 Min-na?a l-o?ra, kif jenfasizza l-Gvern ?ermani?, l-g?an tal-e?enzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li huwa li tnaqqas l-ispi?a tat-tran?azzjonijiet imsemmija fl-imsemmija dispo?izzjoni, jikkorrobora l-interpretazzjoni fis-sens li l-e?enzjoni ta' provvista ta' servizzi, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, mill-VAT ma tiddependix mill-kwistjoni ta' lil min huma pprovduti dawn is-servizzi f'sitwazzjoni fejn dawn is-servizzi jikkostitwixxu stadju indispensabbli fl-implimentazzjoni tal-mi?uri ta' g?ajnuna so?jali u ta' sigurtà so?jali u f'sitwazzjoni fejn il-fatt li dawn is-servizzi jkunu su??etti g?all-VAT ikollu ne?essarjament l-effett li j?id l-ispi?a tal-imsemmija tran?azzjonijiet.

37 G?aldaqstant, sabiex provvista ta' servizzi marbuta mar-redazzjoni ta' rapporti ta' evalwazzjoni tad-dipendenza titqies li hija marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali, ma huwiex ne?essarju li dawn is-servizzi jing?ataw direttament lill-persuni dipendenti (ara, b'analo?ija, is-sentenza tal-14 ta' ?unju 2007, Horizon College, C?434/05, EU:C:2007:343, punti 31 u 32).

38 It-tieni, f'dan il-kuntest huwa irrilevanti l-fatt li l-provvista ta' servizzi inkwistjoni titwettaq mill-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali, fil-kwalità tag?ha ta' subappaltatur, lil persuna taxxabbli o?ra, f'dan il-ka? il-MDK, li g?aliha dawn is-servizzi huma ne?essarji sabiex tkun tista' tipprovdi s-servizzi e?entati tag?ha stess, li din il-persuna taxxabbli twettaq g?all-iskema ta' assigurazzjoni g?al dipendenza kkon?ernata.

39 F'dan ir-rigward, g?alkemm fil-punt 28 tas-sentenza tat-12 ta' Marzu 2015, "go fair" Zeitarbeit (C?594/13, EU:C:2015:164), il-Qorti tal-?ustizzja qieset, fir-rigward tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT, li l-provvista ta' servizzi marbuta mat-tqeg?id ta' ?addiema g?ad-dispo?izzjoni ta' persuna taxxabbli o?ra ma tikkostitwixxix, b?ala tali, provvista ta' servizzi ta' interess ?enerali mwettqa fis-settur so?jali, minn dan madankollu ma jirri?ultax li l-provvista ta' servizzi differenti, ji?ifieri dawk tat-tfassil ta' rapporti ta' evalwazzjoni tad-dipendenza, li fir-rigward tag?hom huwa stabbilit li huma, b?ala tali, indispensabbli sabiex l-iskema ta' assigurazzjoni g?al dipendenza kkon?ernata tkun tista' twettaq b'mod s?i? il-kompiti ta' natura so?jali tag?ha, ma hijiex marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali g?as-sempli?i ra?uni li dawn is-servizzi ji?u pprovduti, fil-kuntest ta' subappalt, lill-MDK.

40 Barra minn hekk, huwa minnu li, fil-punt 43 tas-sentenza tal-20 ta' Novembru 2003, Unterpertinger (C?212/01, EU:C:2003:625), fil-kuntest tal-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), li t-termini tieg?u ?ew riprodotti, essenzjalment ming?ajr bidla, fl-Artikolu 132(1)(c) tad-Direttiva dwar il-VAT, il-Qorti tal-?ustizzja qieset li servizz li jikkonsisti fit-twettiq ta' perizja medika u li jkun inti? li ting?ata twe?iba g?all-mistoqsijiet identifikati fil-kuntest ta' talba g?al perizja, i?da li jitwettaq bil-g?an li jippermetti lil terz jie?u de?i?joni li tipprodu?i effetti legali fil-konfront tal-persuna kkon?ernata jew ta' persuni o?ra, ma huwiex e?entat mill-VAT b?ala "servizz ta' kura lill-persuna", sa fejn l-g?an prin?ipali ta' tali servizz ma huwiex il-protezzjoni, inklu?i l-manteniment jew ir-riabilitazzjoni, tas-sa??a tal-persuna kkon?ernata minn din il-perizja permezz ta' tran?azzjonijiet e?entati, i?da li ti?i ssodisfatta kundizzjoni legali jew kuntrattwali prevista fil-pro?ess ta' te?id ta' de?i?joni dwar l-g?oti ta' pensjoni tal-invalidità.

41 Madankollu, kif irrilevat il-Kummissjoni Ewropea, minn dan ma jirri?ultax li r-redazzjoni ta' rapporti ta' evalwazzjoni tal-istat ta' dipendenza ta' persuna, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma hijiex indispensabbli u marbuta mill-qrib mat-twettiq mill-iskema kkon?ernata tat-tran?azzjonijiet ta' g?ajnuna so?jali u ta' sigurtà so?jali li jaqg?u ta?t ir-responsabbiltà tag?ha.

42 Fit-tieni lok, fir-rigward tal-kundizzjoni li l-provvista ta’ servizzi, sabiex tkun e?entata, g?andha titwettaq minn organi rregolati mid-dritt pubbliku jew minn organi o?ra rrikonoxxuti b?ala li g?andhom natura so?jali mill-Istat Membru kkon?ernat, mill-pro?ess li g?andha g?ad-dispo?izzjoni tag?ha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali ma taqax ta?t il-kun?ett ta’ organu rregolat mid-dritt pubbliku, b’tali mod li tista’ tibbenefika mill-e?enzjoni kkon?ernata fil-ka? biss li taqa’ ta?t il-kun?ett ta’ “organi o?ra rrikonoxxuti li g?andhom natura so?jali mill-Istat Membru kkon?ernat”, fis-sens tal-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT.

43 G?andu jitfakkar li l-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT la jispe?ifika l-kundizzjonijiet u lanqas il-modalitajiet g?ar-rikonoxximent tan-natura so?jali tal-organi li ma jkunux organi rregolati mid-dritt pubbliku. G?aldaqstant, b?ala prin?ipju, huwa d-dritt nazzjonali ta’ kull Stat Membru li g?andu jistabbilixxi r-regoli dwar kif tali rikonoxximent jista’ jing?ata lil tali organi, filwaqt li f’dan ir-rigward l-Istati Membri g?andhom setg?a diskrezzjonali (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal-21 ta’ Jannar 2016, Les Jardins de Jouvence, C?335/14, EU:C:2016:36, punti 32 u 34).

44 F’dan ir-rigward, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, fil-kuntest tar-rikonoxximent tan-natura so?jali tal-organi li ma jkunux organi rregolati mid-dritt pubbliku, l-awtoritajiet nazzjonali g?andhom, konformement mad-dritt tal-Unjoni u su??etti g?all-ist?arri? tal-qrati nazzjonali, jie?du inkunsiderazzjoni diversi elementi. Fost dawn l-elementi jista’ jkun hemm l-e?istenza ta’ dispo?izzjonijiet spe?ifi?i, irrispettivament minn jekk ikunux nazzjonali jew re?jonali, le?i?lattivi jew amministrattivi, fiskali jew ta’ sigurtà so?jali, in-natura ta’ interess ?enerali tal-attivitajiet tal-persuna taxxabbli kkon?ernata, il-fatt li persuni taxxabbli o?ra li je?er?itaw l-istess attivitajiet jibbenefikaw di?à minn rikonoxximent simili, kif ukoll il-fatt li r-responsabbiltà g?all-parti l-kbira tal-ispejje? tas-servizzi inkwistjoni eventwalment tittie?ed minn skemi tal-mard jew minn organi o?ra tas-sigurtà so?jali, b’mod partikolari meta l-operaturi privati jkollhom relazzjonijiet kuntrattwali ma’ dawn l-organi (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tal-10 ta’ Settembru 2002, Kügler, C?141/00, EU:C:2002:473, punt 58, u tal-21 Jannar 2016, Les Jardins de Jouvence, C?335/14, EU:C:2016:36, punt 35).

45 Huwa biss jekk l-Istat Membru ma jkunx osserva l-limiti tas-setg?a diskrezzjonali tieg?u li l-persuna taxxabbli tista’ tinvoka l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT sabiex to??ezzjona g?al le?i?lazzjoni nazzjonali li tkun inkompatibbli ma’ din id-dispo?izzjoni. F’dan il-ka?, il-qorti nazzjonali g?andha tiddetermina, fid-dawl tal-elementi rilevanti kollha, jekk il-persuna taxxabbli hijiex organu rrikonoxxut b?ala li g?andu natura so?jali, fis-sens tal-imsemmija dispo?izzjoni (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta’ Novembru 2012, Zimmermann, C?174/11, EU:C:2012:716, punti 28 u 32).

46 F’dan il-ka?, g?alkemm il-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali pprovdiet is-servizzi tag?ha b?ala subappaltatur tal-MDK, li, skont id-dritt ?ermani?, huwa rrikonoxxut b?ala organu li g?andu natura so?jali, hija ma kinitx is-su??ett hija stess ta’ dan ir-rikonoxximent. Skont l-ispjegazzjonijiet mog?tija, b’mod partikolari mill-Awtorità Fiskali u mill-Gvern ?ermani?, huwa minnu li esperti indipendenti jistg?u, ta?t il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt 16(k) tal-Artikolu 4 (il-punt 16(l) b’effett mill-1 ta’ Lulju 2013) tal-UStG, ji?u rrikonoxxuti b?ala organu li g?andu natura so?jali, jekk jikkonkludu direttament mal-iskema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza kuntratt g?all-provvista tal-imsemmija servizzi, fejn il-konklu?joni diretta ta’ tali kuntratt tippermetti lil din l-iskema tivverifika hija stess il-kompetenzi professjonali ta’ dawn l-esperti u, b’hekk, tiggarantixxi l-kwalità tas-servizzi pprovduti. Madankollu, skont dawn l-istess spjegazzjonijiet, il-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali ma kkonkludietx tali kuntratt, b’tali mod li ma tistax tinvoka tali rikonoxximent fuq il-ba?i tad-dritt ?ermani?.

47 B’hekk, il-qorti tar-rinviju tixtieq tkun taf, fid-dawl tal-elementi indikati minnha fit-tieni domanda tag?ha, jekk ir-Repubblika Federali tal-?ermanja marritx lil hinn mil-limiti tas-setg?a

diskrezzjonali tag?ha meta naqset milli tipprevedi l-possibbiltà li espert indipendenti li jkun f’sitwazzjoni b?al dik tal-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali ji?i rrikonoxxut b?ala organu li g?andu natura so?jali.

48 F’dan il-kuntest, g?alkemm hija l-qorti tar-rinviju li g?andha te?amina din il-kwistjoni billi tie?u inkunsiderazzjoni l-elementi rilevanti kollha, hemm lok li jsirulha l-pre?i?azzjonijiet segwenti.

49 L-ewwel, il-fatt li l-intervent ta’ esperti indipendenti fl-evalwazzjoni tal-istat ta’ dipendenza tal-persuni assigurati ta’ skema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza huwa previst fit-Taqsima B 1 tal-Linji gwida msemmija fil-punt 11 ta’ din is-sentenza ma huwiex bi??ejjed, b?ala tali, sabiex ti?i stabbilita n-natura so?jali tal-esperti kkon?ernati, sa fejn l-e?istenza ta’ dispo?izzjonijiet spe?ifi?i dwar is-servizzi pprovduti minnhom hija biss wie?ed fost numru ta’ elementi o?ra li g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni sabiex ti?i ddeterminata din in-natura so?jali (ara, b’analo?ija, is-sentenza tal-21 ta’ Jannar 2016, Les Jardins de Jouvence, C?335/14, EU:C:2016:36, punt 39). Dan japplika iktar u iktar fil-kaw?a ine?ami sa fejn minn dawn l-istess linji gwida jidher li jirri?ulta li l-g?ajnuna ta’ esperti indipendenti tista’ tintalab biss “b’mod e??ezzjonali”, b’mod partikolari f’“perijodi ta’ xog?ol intensiv”.

50 Barra minn hekk, jekk ir-rikonoxximent b?ala organu li g?andu natura so?jali jkun jirri?ulta mis-sempli?i fatt li l-persuna taxxabbli kkon?ernata kienet ikkummissjonata minn persuna taxxabbli o?ra di?à rrikonoxxuta b?ala tali, dan ikun ifisser, fl-a??ar mill-a??ar, li din tal-a??ar tkun awtorizzata te?er?ita s-setg?a diskrezzjonali mog?tija lill-Istat Membru u jo?loq ir-riskju, kif irrileva essenzjalment il-Gvern ?ermani?, li jkun possibbli li ji?u evitati l-kriterji stabbiliti mid-dritt nazzjonali g?all-g?oti ta’ tali rikonoxximent.

51 It-tieni, g?alkemm huwa minnu li l-fatt li r-responsabbiltà g?all-parti l-kbira tal-ispejje? tas-servizzi kkon?ernati tittie?ed minn organu ta’ sigurtà so?jali, b?all-iskema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza, jikkostitwixxi element li g?andu jittie?ed inkunsiderazzjoni g?all-finijiet tal-evalwazzjoni tal-kwalità tal-persuna taxxabbli kkon?ernata b?ala organu li g?andu natura so?jali, l-importanza ta’ dan l-element hija inqas meta t-te?id ta’ responsabbiltà g?al dawn l-ispejje? minn din l-iskema jitwettaq biss b’mod indirett, b?alma huwa l-ka? fil-kaw?a ine?ami, permezz tal-MDK, ming?ajr ma jkun ibba?at fuq de?i?joni espli?ita tal-imsemmija skema jew jirri?ulta minn kuntratt konklu? minnha mal-imsemmija persuna taxxabbli g?all-provvista tal-imsemmija servizzi. F’dan ir-rigward, is-sempli?i possibbiltà li ji?i konklu? kuntratt, ming?ajr ma tkun intu?at, ma tistax tkun suffi?jenti.

52 It-tielet, mill-pro?ess li g?andha g?ad-dispo?izzjoni tag?ha l-Qorti tal-?ustizzja ma jirri?ultax li persuni taxxabbli o?ra rregolati mid-dritt privat li jwettqu l-istess attivitajiet b?all-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali jibbenefikaw minn rikonoxximent b?ala organu li g?andu natura so?jali f’?irkustanzi simili g?al dawk li jikkaratterizzaw is-sitwazzjoni ta’ din tal-a??ar. G?aldaqstant, bla ?sara g?all-verifika mill-qorti tar-rinviju, ir-rifjut li jing?ata, fil-kaw?a ine?ami, tali rikonoxximent ma jidhirx li jippre?udika l-prin?ipju ta’ newtralità fiskali.

53 B’hekk, i?-?irkustanzi msemmija mill-qorti tar-rinviju ma humiex ta’ natura li jistabbilixxu li, fil-kaw?a prin?ipali, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja marret lil hinn mil-limiti tas-setg?a diskrezzjonali tag?ha fir-rigward ta’ dan ir-rikonoxximent, skont l-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT.

54 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?ad-domandi mag?mula hija li l-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li:

– ir-redazzjoni ta’ rapporti ta’ evalwazzjoni tad-dipendenza minn espert indipendenti f’isem is-servizz mediku ta’ skema ta’ assigurazzjoni g?al dipendenza, li jintu?aw minn din tal-a??ar sabiex tevalwa l-portata tad-drittijiet g?all-benefi??ji ta’ g?ajnuna so?jali u ta’ sigurtà so?jali li jistg?u

jibbenefikaw minnhom il-persuni assigurati tag?ha, tikkostitwixxi provvista ta' servizzi marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali sakemm din ir-redazzjoni tkun indispensabbli sabiex ti?i ?gurata l-implimentazzjoni tajba tat-tran?azzjonijiet li jaqg?u f'dan il-qasam;

– din id-dispo?izzjoni ma tipprekludix li dan l-espert ji?i m?a??ad mir-rikonoxximent b?ala organu li g?andu natura so?jali minkejja li, l-ewwel, huwa jipprovdi s-servizzi tieg?u dwar ir-redazzjoni ta' rapporti ta' evalwazzjoni tad-dipendenza fil-kwalità ta' subappaltatur, fuq talba tal-imsemmi servizz mediku, li kien is-su??ett ta' tali rikonoxximent, it-tieni, l-ispejje? tar-redazzjoni ta' dawn ir-rapporti jit?allsu, b'mod indirett u b'rata fissa, mill-iskema ta' assigurazzjoni g?al dipendenza kkon?ernata u, it-tielet, l-imsemmi espert g?andu l-possibbiltà, skont id-dritt nazzjonali, li jikkonkludi, direttament ma' din l-iskema, kuntratt dwar ir-redazzjoni tal-imsemmija rapporti sabiex jibbenefika minn dan ir-rikonoxximent, i?da ma u?ax din il-possibbiltà.

Fuq l-ispejje?

55 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tmien Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 132(1)(g) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud g?andu ji?i interpretat fis-sens li:

– ir-redazzjoni ta' rapporti ta' evalwazzjoni tad-dipendenza minn espert indipendenti f'isem is-servizz mediku ta' skema ta' assigurazzjoni g?al dipendenza, li jintu?aw minn din tal-a??ar sabiex tevalwa l-portata tad-drittijiet g?all-benefi??ji ta' g?ajnuna so?jali u ta' sigurtà so?jali li jistg?u jibbenefikaw minnhom il-persuni assigurati tag?ha, tikkostitwixxi provvista ta' servizzi marbuta mill-qrib mal-g?ajnuna so?jali u mas-sigurtà so?jali sakemm din ir-redazzjoni tkun indispensabbli sabiex ti?i ?gurata l-implimentazzjoni tajba tat-tran?azzjonijiet li jaqg?u f'dan il-qasam;

– din id-dispo?izzjoni ma tipprekludix li dan l-espert ji?i m?a??ad mir-rikonoxximent b?ala organu li g?andu natura so?jali minkejja li, l-ewwel, huwa jipprovdi s-servizzi tieg?u dwar ir-redazzjoni ta' rapporti ta' evalwazzjoni tad-dipendenza fil-kwalità ta' subappaltatur fuq talba tal-imsemmi servizz mediku, li kien is-su??ett ta' tali rikonoxximent, it-tieni, l-ispejje? tar-redazzjoni ta' dawn ir-rapporti jit?allsu, b'mod indirett u b'rata fissa, mill-iskema ta' assigurazzjoni g?al dipendenza kkon?ernata u, it-tielet, l-imsemmi espert g?andu l-possibbiltà, skont id-dritt nazzjonali, li jikkonkludi, direttament ma' din l-iskema, kuntratt dwar ir-redazzjoni tal-imsemmija rapporti sabiex jibbenefika minn dan ir-rikonoxximent, i?da ma u?ax din il-possibbiltà.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.